

Όταν ο Οδυσσέας ήταν να φύγει για την Τροία, ο γιος του, Τηλέμαχος, βρισκόταν ακόμα στις φασκίες. Στην γυναίκα του, την Πηνελόπη, ο ήρωας είχε πει να τον περιμένει αλλά, αν μάθαινε ότι σκοτώθηκε, να έκανε υπομονή όσο ο Τηλέμαχος να ενηλικιωθεί, οπότε, αφού του παρέδιδε το βασίλειο και την περιουσία του, μπορούσε να ξαναπαντρευτεί και να πάει να ζήσει στο σπίτι του νέου άντρα της. Την φροντίδα του βασιλείου ο Οδυσσέας την είχε αφήσει στα χέρια του πατέρα του, Λαέρτη. Και του ανακτόρου, στον πιστό φίλο του, Μέντορα, κάτω από την υψηλή επιστασία του Λαέρτη.

Όσο διαρκούσε ο πόλεμος της Τροίας, οι Ιθακήσιοι μάθαιναν νέα του βασιλιά τους. Μετά, τα ίχνη του χάθηκαν. Η μάνα του, η Αντίκλεια, πίστεψε ότι ο γιος της πέθανε και μαράζωσε. Είχε πια πεθάνει, όταν με προτροπή της Κίρκης, ο Οδυσσέας κατέβηκε στον Άδη, όπου και τη συνάντησε. Με τον θάνατό της, μαράζωσε και ο Λαέρτης κι ούτε για το βασίλειό του είχε μωαλό ούτε για το ανάκτορο, τη νύφη και τον εγγονό του. Αποσύρθηκε σε ένα απόμακρο αμπέλι έχοντας μαζί του μόνο μια ηλικιωμένη δούλα, να τον φροντίζει, κι είχε γίνει αγρότης. Δούλευε από το πρωί ως το βράδυ και κοιμόταν, όπου τον έβρισκε η νύχτα ή, τους χειμώνες, πλάι στο τζάκι.

Με όλα αυτά, κανένας δεν ασχολιόταν με τις κρατικές υποθέσεις. Ούτε καν συνέλευση του δήμου δεν είχε γίνει. Τα πάντα κυλούσαν όπως η τύχη τα όριζε, ενώ με τον καιρό παγωνόταν στους υπηκόους η γνώμη πως ο βασιλιάς τους πέθανε. Η μόνη που αρνιόταν να πιστέψει κάτι τέτοιο ήταν η Πηνελόπη, η όμορφη και πιστή σύζυγος του Οδυσσέα. Όμως, τα χρόνια περνούσαν και ο Οδυσσέας δεν φαινόταν. Τα αρχοντόπουλα της Ιθάκης και των γύρω νησιών την πίεζαν να ξαναπαντρευτεί, διαλέγοντας εκείνη έναν ανάμεσά τους. Κι όσο κυλούσε ο καιρός, τόσο πλήθαιναν οι μνηστήρες και γίνονταν πιο φορτικοί. Κάποια στιγμή, μετρήθηκαν 108 που την ζητούσαν σε γάμο (136 κατά τον Απολλόδωρο): Δώδεκα από την Ιθάκη, είκοσι από τη Σάμη, πενήντα δυο από το Δουλίχιο, είκοσι από την Ζάκυνθο. Για λίγους γνωρίζουμε ονόματα και για ακόμα πιο λίγους κάποια δράση.

Ο πιο ξακουστός και πιο πλούσιος από τους μνηστήρες ήταν ο Ιθακήσιος Ευρύμαχος, ο γιος του Πόλυβου. Ο Τηλέμαχος τον θεωρούσε πιθανότερο να παντρευτεί τη μητέρα του, αν τελικά η Πηνελόπη υπέκυπτε. Κάποια στιγμή, μάλιστα, είπε γι' αυτόν (ο 524 κ.ε.):

«...Ο Ευρύμαχος, ο ωραίους γιος του φρόνιμου Πολύβου,

που σα θεό τότε θεωρούν όλοι στο Θιάκι μέσα*

πρώτος τους είναι και ζητά με περισσή λαχτάρα

να πάρει και τη μάνα μου και του γονιού τις δόξες...».

Σκληρός ανταγωνιστής για την καρδιά της Πηνελόπης εμφανιζόταν και ο επίσης Ιθακήσιος Αντίνοος, ο γιος του Ευπείθη. Λογάριαζε μάλιστα να σκοτώσει τον μικρό Τηλέμαχο, τον οποίο θεωρούσε εμπόδιο στις βλέψεις του, αδιαφορώντας για το ότι ο πατέρας του χρωστούσε ακόμα και την ζωή του στον Οδυσσέα. Ήταν τότε που ο Ευπείθης είχε συμπράξει με τους Τάφειους πειρατές στη λεηλασία της Θεσπρωτίας. Όταν οι Θεσπρωτοί τον κυνήγησαν, να τον ληστέψουν αυτοί και να τον σκοτώσουν, ο Ευπείθης κατέφυγε στον Οδυσσέα που γνώριζε ότι ήταν φίλος των Θεσπρωτών. Ο Οδυσσέας τους είχε πείσει να τον συγχωρήσουν.

Ιθακήσιος ήταν και ο Λεώκριτος, ο γιος του Ευήνορα, που υπερηφανευόταν ότι ήταν πολύ πιο δυνατός από τον Οδυσσέα. Από την Ιθάκη ήταν και ο φημισμένος για την αντρεία του Ευρύνομος, ο γιος του Αιγύπτιου, που είχε ακόμα τρία αδέρφια. Το ένα από αυτά, ο Άντιφος, είχε ακολουθήσει τον Οδυσσέα στην Τροία και είχε πέσει θύμα του κύκλωπα Πολύφημου. Τα άλλα δυο φρόντιζαν τα πατρικά κτήματα.

Από τη Σάμη ερχόταν ο Κτήσιππος, γιος του πάμπλουτου Πολυθέρη, και από το Δουλίχιο ο Αμφίνομος, γιος του πλούσιου και φρόνιμου Νίσου. Ο Κτήσιππος διακρινόταν για τις αδικίες του και ο Αμφίνομος για τα ευγενικά του αισθήματα, τα οποία είχαν κάνει την Πηνελόπη να τον συμπαθήσει (κατά μεταγενέστερη εκδοχή, ήταν και ο μόνος στον οποίο δόθηκε, αν και υπήρχαν άλλοι που επέμεναν πως, αν δόθηκε σε κάποιον, αυτός ήταν ο Αντίνοος).

Ανάμεσα στους μνηστήρες αναφέρονται ακόμα ο μάντης Λειώδης, γιος του Οίνοπα, που διόλου δε συμφωνούσε με τα καμώματα των άλλων, ο αντρειωμένος Αγέλαος, γιος του Δαμάστορα, ο Πείσανδρος, γιος του Πολύκτορα, ο Αμφιμέδοντας, γιος του Μελανέα, και οι Δημοπτόλεμος, Έλατος, Ευρυάδης, Ευρυδάμας και Πόλυβος.

(τελευταία επεξεργασία, 29 Μαΐου 2022)